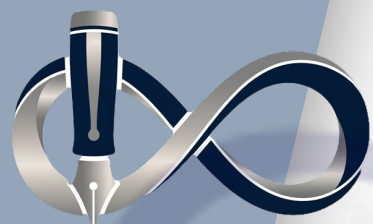

گروه حقوقی آموزشی فرنی

گروه حقوقی آموزشی فرنی

به نام خدا

چک لیست جامع و حرفه‌ای تنظیم دادخواست حقوقی

گروه حقوقی آموزشی فریدی

فهرست مطالب

1

بخش اول: چکلیست جامع و حرفه‌ای تنظیم
دادخواست حقوقی

2

بخش دوم: چکلیست حرفه‌ای بررسی ایرادات
دادخواست

3

بخش سوم: پیشنهاد

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

«چک‌لیست جامع نگارش و ارزیابی دادخواست حقوقی»

این سند با هدف تدوین یک چارچوب جامع، دقیق و حرفه‌ای برای تنظیم، ارزیابی و تحلیل دادخواست‌های حقوقی تهیه شده است. مجموعه حاضر تلاش می‌کند تمامی الزامات شکلی و ماهوی مؤثر بر صحت و کارآمدی دادخواست را به صورت کاربردی، طبقه‌بندی شده و مبتنی بر اصول دادرسی مدنی ارائه نماید تا وکلا، کارآموزان و دانشجویان حقوق بتوانند پیش از تنظیم دادخواست یا هنگام بررسی آن، از یک معیار استاندارد و دقیق بهره‌مند شوند.

این راهنما با پوشش مراحل طراحی دعوا، تعیین صحیح خواسته‌ها، شناسایی اصحاب دعوا، تنظیم شرح ماوقع، ارائه مستندات و کنترل نهایی، به همراه یک چک‌لیست مستقل برای شناسایی ایرادات دادخواست، می‌تواند در جلوگیری از اشتباهات رایج، افزایش کیفیت دادخواست و ارتقای سطح حرفه‌ای‌گری وکالتی نقش مؤثر داشته باشد.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

1. تحلیل اولیه دعوا (مرحله طراحی استراتژی)

پیش از نگارش دادخواست، موضوع دعوا باید به صورت دقیق تحلیل و در نظام حقوقی جای‌گذاری شود.

- تعیین ماهیت دعوا از حیث:
 - اعمال حقوقی (قرارداد، تعهدات قراردادی، فسخ، بطلان، ابطال)
 - وقایع حقوقی (اتلاف، تسبیب، غصب، استیفاء، مسئولیت مدنی)
- تعیین نوع دعوا از حیث:
 - مالی / غیرمالی
 - اصلی / تبعی
 - اعلامی / تأسیسی / اجرایی
- شناسایی دقیق اثر حقوقی مطلوب از طرح دعوا
- تبدیل مسئله موکل به یک یا چند خواسته حقوقی قابل رسیدگی در دادگاه

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

2 . شناسایی منابع حقوقی حاکم بر دعوا

در هر دعوا باید مجموعه قواعد حاکم بر آن شناسایی و تحلیل شود.

بررسی موارد زیر ضروری است:

- قوانین عام (قانون مدنی، قانون آیین دادرسی مدنی)
- قوانین خاص مرتبط
- آیین‌نامه‌ها و مقررات اجرایی
- آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور
- نظریات مشورتی اداره حقوقی قوه قضائیه
- رویه غالب دادگاه‌ها

در این بررسی باید مشخص شود:

- آیا قانون خاصی بر قانون عام حاکم یا مخصص است
- آیا مقرره‌ای ناسخ مقرر قبلی است
- آیا رویه قضایی خاصی وجود دارد که نتیجه دعوا را تحت تأثیر قرار دهد

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

3 . بررسی مقدمات ضروری دعوا

برخی خواسته‌ها بدون طرح یا تحقق مقدمات خود قابل رسیدگی یا اجرا نیستند. بنابراین باید بررسی شود که آیا قبل از طرح دعوی اصلی، لازم است:

- دعوی مقدماتی طرح شود
- اقدامی اداری انجام شود
- سند یا گواهی خاصی اخذ گردد

نمونه‌ها:

- اخذ پایان کار شهرداری
- اخذ صورت‌مجلس تفکیکی
- انجام افراز
- فسخ یا انفساخ قرارداد
- ارسال اظهارنامه

عدم توجه به این مرحله، از مهم‌ترین علل رد دعوا یا بی‌نتیجه ماندن آن است.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

4. طراحی صحیح خواسته‌ها

خواسته‌ها باید دقیق، تفکیک‌شده و دارای نظم حقوقی باشند.

اصول تنظیم خواسته

- خواسته باید منجز، روشن و قابل اجرا باشد.
- خواسته‌ها باید از یکدیگر تفکیک شوند.
- ترتیب منطقی خواسته‌ها رعایت شود.

ترتیب متعارف خواسته‌ها

- خواسته‌های مقدماتی
- خواسته اصلی
- خواسته‌های تبعی
- خسارات

مثال:

- الزام به اخذ پایان کار
- الزام به اخذ صورت مجلس تفکیکی
- الزام به تنظیم سند رسمی
- مطالبه خسارات دادرسی

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

5. ارزیابی قابلیت اجرای حکم

یکی از مهم‌ترین مراحل طراحی دعوا، بررسی قابلیت اجرای عملی حکم است.

پرسش‌های کلیدی:

- آیا حکم صادره قابلیت صدور اجرائیه دارد؟
- آیا اجرای حکم نیازمند اقدام شخص خوانده است؟
- آیا در صورت امتناع خوانده، امکان اجرای جایگزین وجود دارد؟

طرح دعاوی غیرقابل اجرا در عمل، موجب اطاله دادرسی و بی‌اثر شدن دعوا خواهد شد.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

6 . اجتناب از طرح دعاوی تحصیلی

دعا باید واجد اثر عملی و نتیجه حقوقی مشخص باشد.

دعا تحصیلی محسوب می‌شود اگر:

- صرفاً برای اثبات یک امر طرح شود
- اثر اجرایی نداشته باشد
- نتیجه آن در وضعیت حقوقی طرفین تغییری ایجاد نکند

دادگاه‌ها غالباً چنین دعاوی را قابل استماع نمی‌دانند.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

7 . شناسایی کامل اصحاب دعوا

در تنظیم دادخواست باید کلیه اشخاص ذی‌نفع شناسایی شوند.

شامل:

- خواندگان اصلی
- خواندگان لازم‌الطرفین
- اشخاص دارای مسئولیت مشترک
- منتقل‌البه‌ها یا قائم‌مقام‌ها

عدم طرح دعوا علیه تمام اشخاص لازم، می‌تواند موجب:

- رد دعوا
- عدم قابلیت اجرای حکم
- اطاله دادرسی

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

8 . احراز سمت اشخاص

سمت اشخاص در دعوا باید دقیقاً احراز و اعلام شود.

از جمله:

- اصیل
- وکیل
- قیم
- ولی
- مدیر تصفیه
- مدیرعامل یا نماینده شرکت

مستندات سمت باید ضمیمه دادخواست گردد.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

9. مشخصات اشخاص حقوقی

در خصوص اشخاص حقوقی باید موارد زیر ذکر شود:

- نام کامل شرکت
- شماره ثبت
- شناسه ملی
- اقامتگاه قانونی
- آخرین روزنامه رسمی
- معرفی نماینده دارای حق امضا

عدم درج صحیح این موارد ممکن است موجب ایراد شکلی در دعوا شود.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

10 . شناسایی کامل اصحاب دعوا

شرح دادخواست باید:

- مختصر
- دقیق
- منسجم
- بدون تناقض
- باشد.

در شرح ماقع باید از موارد زیر اجتناب شود:

- اقرار ناخواسته
- بیان مطالب غیرضروری
- ذکر استدلال‌های غیرمرتبط
- تعارض با خواسته‌ها

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

77 . بیان جهات دعوا

جهات دعوا بهتر است در پرانتز و به صورت ساده بیان شوند.

مانند:

(عدم ایفای تعهد قراردادی)

(غصب و تصرف عدوانی)

(مسئولیت مدنی ناشی از تسبیب)

این کار موجب شفافیت ذهنی قاضی در فهم ماهیت دعوا می‌شود.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

12 . ارائه دلایل و مستندات

دلایل دعوا باید کامل و دقیق ذکر شوند.

از جمله:

- اسناد و قراردادها
- رسیدها
- مکاتبات
- اظهارنامه‌ها
- گواهی‌ها
- نظریه کارشناسی

در صورت نیاز:

- معرفی شهود با مشخصات
- درخواست ارجاع به کارشناسی

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

13 . نحوه استناد به قوانین

در دادخواست بهتر است:

- از درج عین مواد قانونی پرهیز شود
- صرفاً به مبنای حقوقی دعوا اشاره شود
- تمرکز باید بر تبیین رابطه حقوقی و استحقاق خواهان باشد.

14 . جمع‌بندی نهایی

در پایان دادخواست باید:

- خواسته‌ها مجدداً و به صورت منظم بیان شوند
- نتیجه‌گیری حقوقی ارائه شود
- هیچ تعارضی میان شرح، دلایل و خواسته باقی نماند

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

15 . تعیین خواسته نسبت به هر خوانده

باید مشخص شود که:

- هر خوانده چه مسئولیتی دارد
 - خواسته نسبت به کدام خوانده مطرح است
- طرح خواسته کلی علیه همه خواندگان ممکن است موجب ابهام در حکم شود.

16 . مطالبه صحیح خسارات

در دادخواست باید به طور صریح مطالبه شود:

- خسارات دادرسی
 - خسارت تأخیر تأدیه (در دعاوی مالی)
- مطالبه این خسارات نباید صرفاً به صورت پیش‌فرض ذکر شود بلکه باید مبنای آن مشخص باشد.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

17 . تقویم بهای خواسته

در دعاوی مالی، بهای خواسته باید تعیین شود.

این امر در موارد زیر اثر دارد:

- هزینه دادرسی
- صلاحیت دادگاه
- امکان تجدیدنظر یا فرجام

18 . تعیین مرجع صالح

مرجع صالح باید از حیث زیر بررسی شود:

- صلاحیت ذاتی
- صلاحیت محلی
- صلاحیت نسبی

اشتباه در تعیین مرجع ممکن است موجب اطاله دادرسی یا رد دعوا شود.

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

19 . بیان آثار زیان بار

در صورت لزوم باید آثار زیانبار وضعیت موجود بیان شود.
به‌ویژه در مواردی که:

- تأخیر موجب ضرر جبران‌ناپذیر است
- اقدام فوری ضروری است
- وضعیت فعلی حقوق موکل را تهدید می‌کند

20 . رعایت اصول نگارش حقوقی

دادخواست باید دارای ویژگی‌های زیر باشد:

- احترام در نگارش
- ایجاز و دقت
- انسجام منطقی
- پرهیز از عبارات احساسی
- پرهیز از تملق

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

چک‌لیست حرفه‌ای بررسی ایرادات دادخواست

2 . ایرادات مربوط به مهلت

- طرح دعوا خارج از مهلت قانونی
- مرور زمان در دعاوی خاص

7 . ایرادات مربوط به سمت

- عدم احراز سمت خواهان
- نقص در وکالتنامه
- عدم احراز نمایندگی شخص حقوقی
- طرح دعوا توسط شخص فاقد اهلیت

4 . نقص در اصحاب دعوا

- عدم طرح دعوا علیه تمامی خواندگان لازم
- اشتباه در معرفی خوانده
- طرح دعوا علیه شخص فاقد مسئولیت

3 . فقدان نفع یا اثر عملی دعوا

- نداشتن نفع مشروع
- فقدان اثر اجرایی حکم
- طرح دعوای تحصیلی

چک لیست حرفه‌ای بررسی ایرادات دادخواست

6 . ایرادات مالی و شکلی

- عدم تفکیک خواسته‌ها
- عدم پرداخت صحیح هزینه دادرسی
- تقویم نادرست خواسته

5 . فقدان مقدمات دعوا

- عدم مطالبه مقدمات لازم
- عدم انجام اقدامات مقدماتی قانونی

8 . ایرادات صلاحیتی

- عدم رعایت صلاحیت ذاتی
- عدم رعایت صلاحیت محلی

7 . نقص در ادله

- عدم ارائه مستندات
- عدم معرفی شهود
- عدم درخواست کارشناسی در موارد ضروری

چک لیست حرفه‌ای بررسی ایرادات دادخواست

9 . جزمی نبودن دعوا

- خواسته مبهم
- خواسته معلق
- دعوای تحصیلی

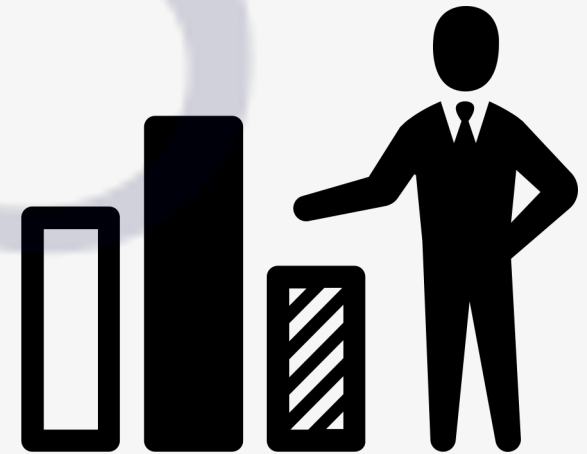
10 . تعارض با منابع حقوقی

- مخالفت با نص صریح قانون
- مخالفت با آرای وحدت رویه
- تعارض با اصول مسلم حقوقی و فقهی

گروه حقوقی آموزشی فرنو

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

«تعیین خواسته» مهم‌ترین مرحله در تنظیم هر دادخواست است و کوچک‌ترین اشتباه در آن می‌تواند مسیر دعوا را تغییر دهد یا حتی باعث رد دعوا شود. در **دوره طراحی و معماری دعاوی حقوقی و تعیین خواسته**، با نکات عملی، تکنیک‌های حرفه‌ای و مثال‌های واقعی یاد می‌گیرید چگونه خواسته را دقیق، درست و مطابق مقررات تعیین کنید تا شانس موفقیت پرونده‌تان چند برابر شود. اگر می‌خواهید بدون سردرگمی، دعاوی خود را اصولی آغاز کنید و از اشتباهات رایج دور بمانید، این آموزش بهترین انتخاب برای شماست.

برای تهیه دوره: [اینجا کلیک کنید](#)

برای تهیه دوره: [اینجا کلیک کنید](#)

تهیه و تنظیم: گروه حقوقی آموزشی فرنو

برای تهیه دوره : [اینجا کلیک کنید](#)

برای تهیه دوره : [اینجا کلیک کنید](#)

برای تهیه دوره : [اینجا کلیک کنید](#)

برای تهیه دوره : [اینجا کلیک کنید](#)

برای تهیه دوره : [اینجا کلیک کنید](#)

برای تهیه دوره : [اینجا کلیک کنید](#)

برای تهیه دوره : [اینجا کلیک کنید](#)

گروه حقوقی آموزشی فنشو

۷۰
ساعت آموزش

#خواستَه_درست_تمام_ماجراست

دومین دوره طراحی و معماری
دعاوی حقوقی و تعیین خواسته

☎ ۰۲۱-۸۸۶۷۵۰۵۰
📍 ۰۹۰۵۱۰۸۴۱۶۷

از حسن توجه شما عزیزان
متشکریم

